

Ο ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΠΑΡΑΔΙΝΕΤΑΙ (του Πωλ Κρούγκμαν)

Συζητείται μια συμφωνία για να αυξηθεί το ανώτατο όριο του ομοσπονδιακού χρέους. Αν έχει θετική έκβαση, πολλοί σχολιαστές θα δηλώσουν ότι αποφεύχθηκε η καταστροφή. Όμως θα κάνουν λάθος.

Διότι η ίδια η συμφωνία, δεδομένης της πληροφόρησης που είναι διαθέσιμη, είναι καταστροφική, και όχι μόνο για τον πρόεδρο Μπαράκ Ομπάμα και για το κόμμα του, θα βλάψει μια οικονομία που ήδη βρίσκεται σε ύφεση. Πιθανότατα θα επιδεινώσει και δεν θα βελτιώσει το πρόβλημα του αμερικανικού μακροπρόθεσμου ελλείμματος, και κυρίως, δείχνοντας ότι ο ωμός εκβιασμός λειτουργεί και δεν έχει πολιτικό κόστος, θα σπρώξει την Αμερική στον δρόμο της Μπανανίας.

Ας αρχίσουμε με τα οικονομικά στοιχεία. Σε αυτή τη φάση έχουμε μια οικονομία σε βαθιά ύφεση. Είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα συνεχίσουμε να έχουμε μια οικονομία σε ύφεση και ολόκληρη την επόμενη χρονιά. Και πιθανότατα θα έχουμε ύφεση και ολόκληρο το 2013, αν όχι και περισσότερο.

Το χειρότερο πράγμα που μπορεί να κάνει κανείς υπό αυτές τις συνθήκες είναι να περικοπές των δημόσιων δαπανών, μιας και

αυτό θα ρίξει την οικονομία σε μεγαλύτερη ύφεση. Μη δίνετε σημασία σε όσους επικαλούνται τη «νεράιδα» της εμπιστοσύνης, ισχυριζόμενοι ότι σκληρές ενέργειες στον προϋπολογισμό θα καθυστερήσουν επιχειρήσεις και καταναλωτές, οδηγώντας τους να ξοδεύουν περισσότερο. Τα πράγματα δεν λειτουργούν έτσι – γεγονός επιβεβαιωμένο από πολλές μελέτες.

Πράγματι, οι περικοπές των δαπανών ενόσω η οικονομία βρίσκεται σε ύφεση δεν θα βοηθήσουν πολύ την κατάσταση του προϋπολογισμού και θα μπορούσαν κάλλιστα να την κάνουν χειρότερη. Από την μία, τα επιτόκια για τον ομοσπονδιακό δανεισμό είναι σε αυτή τη φάση πολύ χαμηλά, συνεπώς οι περικοπές θα κάνουν ελάχιστα για να μειώσουν μελλοντικά κόστη λόγω επιτοκίων. Από την άλλη, καθιστώντας τώρα την οικονομία μας πιο ευάλωτη θα βλάψει τις μακροπρόθεσμες προοπτικές της, γεγονός που θα μειώσει μελλοντικά έσοδα. Συνεπώς εκείνοι που ζητούν περικοπές δαπανών τώρα είναι σαν τους γιατρούς του μεσαίωνα που «θεράπευαν» τους αρρώστους με αφαιμάξεις και συνεπώς αποδυναμώνοντάς τους περισσότερο.

Και έπειτα υπάρχουν και οι αναφερόμενοι όροι της συμφωνίας, οι οποίοι αντιστοιχούν σε μια αξιοθρήνητη υποχώρηση από πλευράς του προέδρου. Πρώτον, θα πραγματοποιηθούν μεγάλες περικοπές δαπανών, χωρίς αύξηση των εσόδων. Έπειτα μια επιτροπή θα κάνει προτάσεις για περαιτέρω μείωση του ελλείμματος – και αν αυτές οι προτάσεις δεν γίνουν αποδεκτές, θα γίνουν περισσότερες περικοπές δαπανών.

Υποτίθεται ότι οι Ρεπουμπλικάνοι θα έχουν ένα κίνητρο να κάνουν παραχωρήσεις στον επόμενο γύρο, διότι ο τομέας της άμυνας θα είναι μεταξύ εκείνων όπου θα γίνουν περικοπές δαπανών. Όμως το ρεπουμπλικανικό κόμμα έχει ήδη δείξει την προθυμία του να ρισκάρει μια χρηματοπιστωτική κατάρρευση αν δεν πάρει ο, τι επιθυμούν τα πιο ακραία μέλη του. Γιατί να περιμένουμε να φανούν πιο λογικοί την επόμενη φορά; Στην πραγματικότητα, οι ρεπουμπλικάνοι απλώς θα αποθρασυνθούν με τον τρόπο με τον οποίο αναδιπλώνεται ο Ομπάμα ενώπιον των απειλών τους.

Είχε εναλλακτική ο πρόεδρος αυτή τη φορά; Ναι.

Πρώτον, θα μπορούσε και έπρεπε να έχει απαιτήσει αύξηση του ορίου του χρέους από τον Δεκέμβριο. Και ακόμη και τώρα, η κυβέρνηση Ομπάμα θα μπορούσε να είχε καταφύγει σε νομικούς ελιγμούς για να παρακάμψει το όριο του χρέους, χρησιμοποιώντας μια πλειάδα επιλογών. Υπό κανονικές συνθήκες αυτό θα ίσως να ήταν ακραίο βήμα. Όμως δεδομένου του εκβιασμού των Ρεπουμπλικάνων, αυτό είναι απολύτως δικαιολογήσιμο. Τουλάχιστον, ο πρόεδρος θα μπορούσε να ενισχύσει τη διαπραγματευτική του χρησιμοποιώντας αυτό επιχείρημα. Αντιθέτως, απέκλεισε εξ αρχής όλες αυτές τις επιλογές.

Μην απατάσθε, γινόμαστε μάρτυρες μιας καταστροφής σε πολλά επίπεδα.

Πρόκειται ασφαλώς για μια πολιτική καταστροφή για τους Δημοκρατικούς, οι οποίοι πριν από μόλις λίγες εβδομάδες έμοιαζαν να έχουν πάρει «φαλάγγι» τους Ρεπουμπλικάνους στο ζήτημα του συστήματος υγείας Medicare. Τώρα ο Ομπάμα «πέταξε» αυτό το πλεονέκτημα και η ζημιά δεν έχει τελειώσει. Θα υπάρξουν περισσότερα σημεία «εκβιασμού» όπου οι Ρεπουμπλικάνοι μπορούν να απειλήσουν να δημιουργήσουν μια κρίση αν δεν παραδωθεί ο πρόεδρος, και πλέον μπορούν να ενεργήσουν με την σίγουρη προσδοκία ότι θα το κάνει.

Παρόλα αυτά, μακροπρόθεσμα, οι Δημοκρατικοί δεν είναι οι μόνοι χαμένοι. Αυτό για το οποίο δεν επωμίστηκαν τώρα ευθύνες στους Ρεπουμπλικάνους αμφισβητεί ολόκληρο το κυβερνητικό μας σύστημα. Εξάλλου πώς μπορεί να λειτουργήσει η αμερικανική δημοκρατία αν η πολιτική ορίζεται από όποιο κόμμα είναι περισσότερο προετοιμασμένο να φανεί αδίστακτο και να απειλήσει την οικονομική ασφάλεια της χώρας; Και η απάντηση είναι ότι ίσως δεν μπορεί.

(Πηγή: Το Βήμα – New York Times)

Φωτό:wikimedia